

Ringerike kommune
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Dato: 22.08.2023
Vår ref: 22/04579-4
Deres ref: 22/895 - 21

Uttalelse til høring og offentlig ettersyn av reguleringsplan for Støen grustak i Ringerike kommune - planID 490

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 20. juni 2023.

DMF er statens fagorgan og sektormyndighet for mineralressurser og mineralvirksomhet. DMF skal bidra til økt verdiskaping gjennom å legge til rette for en langsiktig ressurstilgang basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg som sektormyndighet et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster gjøres utilgjengelig av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

Om planen

Hensikten med planen er å utvide eksisterende masseuttak. Det har blitt tatt ut grus siden slutten av 60-tallet, men det har ikke vært drift de siste årene. Det ønskes nå å ta ut ca. 350 000m³ grus. Planen legger samtidig til rette for å kunne tilbakeføre og istandsette tidligere og nytt område for grusuttak.

Planen er konsekvensutredet.

Uttalelse fra DMF

DMF viser til vår uttalelse til varsel om oppstart datert 05.07.2022 der vi etterspurte en beskrivelse av ressursen med estimert totalt og årlig uttak, kvalitet og bruksområder, etterbruk, sikring og skjerming, at planbestemmelsene ikke la føringer for driften, og forholdet til mineralloven.

Merknad til planbeskrivelsen

I planbeskrivelsen framkommer det at det nå er ønske om å ta ut 350 000m³ grusmasser, 50 000m³ hvert år, noe som tilsvarer en drift i 7 år. Løsmassene med sand og grus er av nasjonal viktighet. Det nevnes også at det ble gitt konsesjon i 2017, men at det i 2022 ble sendt inn søknad om driftshvile i påvente av ny regulering, og at oppdatert driftsplan blir sendt til DMF etter vedtatt reguleringsplan. DMF savner at det beskrives hva massene skal brukes til.

Arealet der uttak skal tillates bør bli utformet på en måte som sikrer både at ressursene kan utnyttes i henhold til geologien i området, og samtidig legge til rette for en hensiktsmessig og forsvarlig drift. Dette er spesielt viktig i områder med mineralforekomster av regional og nasjonal verdi.

Merknad til planbestemmelsene

DMF ser at det i punkt 4.1.1 og 4.1.2 i planbestemmelsene er satt begrensninger på uttaksdybde av hensyn til grunnvann. Dette er i tråd med våre forventninger om at det framgår hvilke prioriteringer som gjøres der flere naturressurser kan påvirkes og er berørt i planleggingen.

DMF kan ikke se at det foreligger hverken en beskrivelse eller en bestemmelse på hvordan uttaket skal sikres. Masseuttak med bratte skrenter kan utgjøre en fare for omgivelsene. Den som driver masseuttak som er omfattet av mineralloven er ansvarlig for å sikre uttaksområdet. DMF anbefaler derfor at det tas inn en bestemmelse som sier at «*uttaket skal til enhver tid være forsvarlig sikret*».

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonssjef

Kristine Bye
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Kristine Bye

Mottakere:

Ringerike kommune Postboks 123 Sentrum 3502 HØNEFOSS

Kopi til:

Statsforvalteren i Oslo og Postboks 325 1502 MOSS
Viken

Fra: Mary Blikken Gravdahl <maryoddny@gmail.com>
Sendt: lørdag 2. september 2023 21:10
Til: postmottak
Emne: 490 Støen grustak-offentlig ettersyn av reguleringsplan.

Høringsinnspill.

Vi ringerikinger er stolte av det gode drikkevannet vårt, filtrert gjennom sand- gruslag dannet over tusener av år. Og ønsker rimelig trygghet på at det er noe vi og generasjoner etter oss vil nyte godt av i fremtiden. Trygghet fundert på bærekraftig, og langsiktig myndighetsforvaltning av grunnvanns- og drikkevannskilden. Klimaendringer, med kraftig nedbør, styrtregn og flom innebærer økte utfordringer og krav ifht arealplanlegging, beredskap, kompetanse og handlekraft. Kraftig nedbør, ofte styrtregn og flom vil føre til økt fare for overvann og avrenning mot drikkevannskilder.

Kommunen/ forvaltningsmyndigheten henviser i RB- publiseringen 24.juni til at hensynet til grunnvannet og drikkevannskilden vil veie tungt, siden det ligger rett sør for hovedbrønner og reservebrønner. Men i neste nu oppveies "tyngden": "Konsekvensutredningen viser at med de avbøtende tiltakene...vil det ikke være økt risiko for forurensning av drikkevannet". Mon det! Med dagens klima-utfordringer og uforutsigbare værforhold, vanskelig å stole blindt på "avbøtende tiltak". Som kjent, vann er et lite forutsigbart element. Spesielt sett ut fra dagens klima- og vær-situasjon.

Det eneste sikre er at mer tørke, flere flommer, ekstremvær og flere skred vil komme.

Saken gjelder å skulle gjenoppta og utvide masseuttaket som lengst inne, nord- øst på Kilemoen. I relativ kort avstand til Ringerike vannverk (hovedbrønnene i dødisgropa og reservebrønnene i Tjorputten). Sikringstiltak rundt brønnene, bla at hver brønntopp får 10×10 m gjerde vil først være ferdigstilte i løpet av 2024 iflg.ansatt. Mattilsynet, som en av fire off.høringsinstanser, har likevel har gått god for opplegget. Ut fra framlagte sikrings- og beredskapsplaner. Som undertegnede finner lite betryggende. I tillegg til risikoen rundt drikkevannskilden med gjenopptatt grusuttak, kommer ytterligere nedbygging av friluftsområder. Ikke minst vil støv og støy knyttet til uttaksvirksomheten gjøre området ubrukelig for turgåere og mosjonister. Et drawback for folkehelsen.

Denne saken, som undertegnede ser det, gjelder primært fortsatt trygghet rundt drikkevannsforsyningen til Ringerikes befolkning.

Men også bevaring av gjenstående friluft- og rekreasjonsområder. Av plasshensyn fokuseres her sikkerhet for vannforsyning.

Med henvisning til ovenstående, må søknad om genopptatt grusuttak bør avslås. Virksomheten ligger for nær nedslagsfeltet for drikkevannskilden til Ringerikes befolkning.

Med hilsen
Mary Blikken Gravdahl

Ringerike kommune
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Deres ref: 22/895 - 21
Vår ref: 2022/133093
Dato: 06.09.2023
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

UTTALELSE TIL DETALJREGULERING FOR STØEN GRUSTAK - PLAN ID 490 - HØRING OG OFFENTLIG ETTERSYN

Viser til brev datert 20.06.2023 med tilhørende saksdokumenter, detaljregulering for Støen grustak PlanID 490, deres ref.: 22/895 – 21.

Som høringsinstans til arealplaner har Mattilsynet i oppgave å bidra til at arealplanen ivaretar nasjonale og regionale interesser innenfor områdene drikkevann, plantehelse, fiskehelse/fiskevelferd og dyrehelse/dyrevelferd

Saksopplysninger

Hovedhensikten med planarbeidet er å legge til rette for at det kan tas ut gjenværende masser i Støen grustak innenfor det arealet som er satt av til steinbrudd og masseuttak i områdeplan for Ringerike vannverk Kilemoen. Områdeplan for Ringerike vannverk Kilemoen har som formål å sikre drikkevannskilden.

Mattilsynets kommentar

I vårt innspill til varsel om oppstart av detaljregulering uttalte vi følgende:

«Vi forventer at masseuttakets påvirkning på Ringerike vannverk og grunnvannsressursen avklares gjennom utredning i henhold til plan- og bygningslovens § 4-2, første ledd, herunder fastsetting av uttaksområdets avgrensning, slik at drikkevannshensynet blir ivaretatt.

Vannverkseier må tas med i dette arbeidet.»

I forbindelse med reguleringsplanen for Støen grusuttak er det foretatt en konsekvensutredning. Grunnvann og vannverk er temaene og dette er vektet tyngst i denne utredningen ettersom grunnvannet er drikkevannskilde for en stor befolkning.

Konsekvensutredningen konkluderte med at konsekvensene for grunnvannet er funnet å være ubetydelige.

Mattilsynet har dermed ingen ytterligere kommentarer til detaljreguleringsplanen.

Med hilsen

Astri Ham
avdelingsjef

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Kopi til

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Postboks 325

1502

MOSS

Fra: Miljøvernforbundet Hønefoss <nmfhonefoss@hotmail.com>
Sendt: lørdag 2. september 2023 17:35
Til: postmottak
Emne: Uttalelse til planforslag 490 Støen grustak

Det planlagte grusuttaket medfører risiko for grunnvannskvaliteten til kommunens vannverk, og kan ikke under noen omstendigheter godkjennes.

Grunnvannet er sårbart for forurensningspåvirkning, og strømningshastighetene kan bli store, slik at eventuelle forurensninger kan transporteres raskt over store avstander. Grusuttak over vannreservoaret kan få fatale konsekvenser for innbyggerne. Rent drikkevann er livsviktig!

Kommunen må trygge sine innbyggere ved å ta hensyn til denne viktige vannressursen, og ikke tillate noen form for drift av Støens grusuttak på Kilemoen.

Grunnvannsreservoaret må beskyttes framfor å utsettes for risiko, og tidligere uttaksområder må istandsettes.

Miljøvennlig hilsen
Miljøvernforbundet Hønefoss

RINGERIKE KOMMUNE
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Vår dato: 24.08.2023

Vår ref.: 202212562-5 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: 22/895

Saksbehandler: Heidi Mathea

Henriksen/ 22959759/hmh@nve.no

NVEs uttalelse - Offentlig ettersyn - Detaljregulering for Støen grustak - Ringerike kommune

Vi viser til brev datert 20.06.2023. Saken gjelder offentlig ettersyn av detaljreguleringsplan for Støen grustak. Formålet med planarbeidet er å legge til rette for at det kan tas ut ca. 350 000 m³ grus i Støen grustak. Planen legger samtidig til rette for å tilbakeføre og istandsette tidligere og nytt område for grusuttak.

Om NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonal sektormyndighet med innsigelseskompetanse innenfor saksområdene flom-, erosjons- og skredfare, allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE har også ansvar for å bistå kommunene med å forebygge skader fra overvann gjennom kunnskap om avrenning i tettbygde strøk (urbanhydrologi). NVE gir råd og veiledning om hvordan nasjonale og vesentlige regionale interesser innen disse saksområdene skal tas hensyn til ved utarbeiding av arealplaner etter plan- og bygningsloven (pbl).

NVEs konkrete uttalelse

Planområdet ligger på Kilemoen som er en stor breelvavsetning. Planarbeidet legger til rette for en utvidelse av et eksisterende grustak. Planområdet ligger like sør for Ringerike vannverk, så hensynet til grunnvannet og drikkevannskilden har veid tungt i denne saken. Det er tydelige bestemmelser i planen om at uttaket ikke kan gå lavere enn kote 155, for å hindre påvirkning av grunnvannet.

Til informasjon viser vi til at det er en generell aktsomhetsplikt for grunnvann i vannressursloven § 43 a. Enhver skal opptre aktsomt for å unngå at grunnvann påvirkes til skade eller ulempe for allmenne eller private interesser. Grunnvannstiltak skal planlegges og gjennomføres slik at de er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser. For mer informasjon om aktsomhetsplikt og konsesjonsplikt for tiltak som kan påvirke grunnvann viser vi til nettsiden, [Grunnvatn - NVE](#).

NVE har ingen ytterligere merknader til planarbeidet.

Ytterligere informasjon

Dere finner mye informasjon på våre nettsider om arealplanlegging, <https://www.nve.no/arealplanlegging/>. Vår uttalelse i saken er nødvendigvis ikke uttømmende. For å få en fullstendig oversikt viser vi til [Kartbasert veileder for reguleringsplan](#) som leder dere gjennom alle våre fagområder, og gir dere verktøy og innspill til hvordan våre tema skal ivaretas i reguleringsplanen. Dersom dere har spørsmål, eller det er noe i uttalelsen her som er uklart, kan dere ta kontakt pr. telefon eller e-post.

Kommunens ansvar

NVE minner om at det er kommunen som har ansvaret for at det blir tatt nødvendig hensyn til flom- og skredfare, overvann, vassdrag og energianlegg i arealplaner, byggetillatelser og dispensasjoner. Dette gjelder uavhengig av om NVE har gitt råd, uttalelse, eller innsigelse til saken.

Med hilsen

Øyvind Leirset
Seksjonssjef

Heidi Mathea Henriksen
Senioringeniør

Dokumentet blir sendt uten underskrift. Det er godkjent etter interne rutiner.

Mottakere:

RINGERIKE KOMMUNE

Kopimottakere:

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Postmottak@ringerike.kommune.no

Hønefoss 31.08.2023

Høring - utkast til reguleringsplan for Støen grustak

Vi viser til høringsutkast med vedlegg lagt ut på Ringerike kommune sine hjemmesider med høringsfrist 02.09.2023. Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for at det kan tas ut ca. 350 000 m³ grus i Støen grustak. Nedenfor følger Ringerike o-lags høringsuttalelse til planen.

Om Ringerike o-lag

Ringerike o-lag har eksistert i 50 år. I perioden fra 1972 til i dag har vi utarbeidet kart over betydelige arealer i Ringerike og Hole kommune inkludert de fleste nærfriluftsområdene rundt byen. På våre hjemmesider har vi et kartarkiv der orienteringsinteresserte og andre kan hente ut kartene gratis. Gjennom disse 50 årene har vi arrangert tur-orientering for tusenvis av mennesker, treninger og store og små løp samt mange store orienteringsløp deriblant 2 nasjonale mesterskap. O-lagets virksomhet har ført til at mange innbyggere og tilreisende vha. av våre kart har blitt kjent med hvilke flotte natur- og nærfriluftsområder Ringeriksdistriktet har.

Om Kihlemoen

Ringerike o-lag har hatt o-kart på Kihlemoen i ca. 40 år. Dette er et av de områdene o-laget bruker mest til o-idrett. Både konkurranser, tur-orientering og trening. Vi har arrangert en rekke store løp på Kihlemoen opp gjennom årene. Flere av løpene med opptil 1000 deltagere.

Kihlemoen er unikt som o-terreng og treningsarena fordi terrenget er svært variert pga. sin spennende kvartærgeologi med åpen furuskog og med mye benyttede stier på kryss og tvers. I nord innbyr dødsterrenget til svært spennende og variert o-terreng.

Vi erkjenner at de store grus- og pukkressursene som finnes på Ringerike er av stor samfunnsmessig verdi. Samtidig er vi på Ringerike nå kommet i den situasjonen at nedbyggingen av mange av friluftsområdene går i rekordfart blant annet som følge av dagens bruk av moene til grussuttak og næringsformål. Kommunen er så heldig å ha helt unike friluftsområder nær byen, men mange av disse friluftsområdene står nå i fare for å bli nedbygd og grøntstrukturen som binder områdene sammen fragmenteres i et økende tempo.

Konkret om Kihlemoen og planlagt grussuttak

Om Kihlemoen

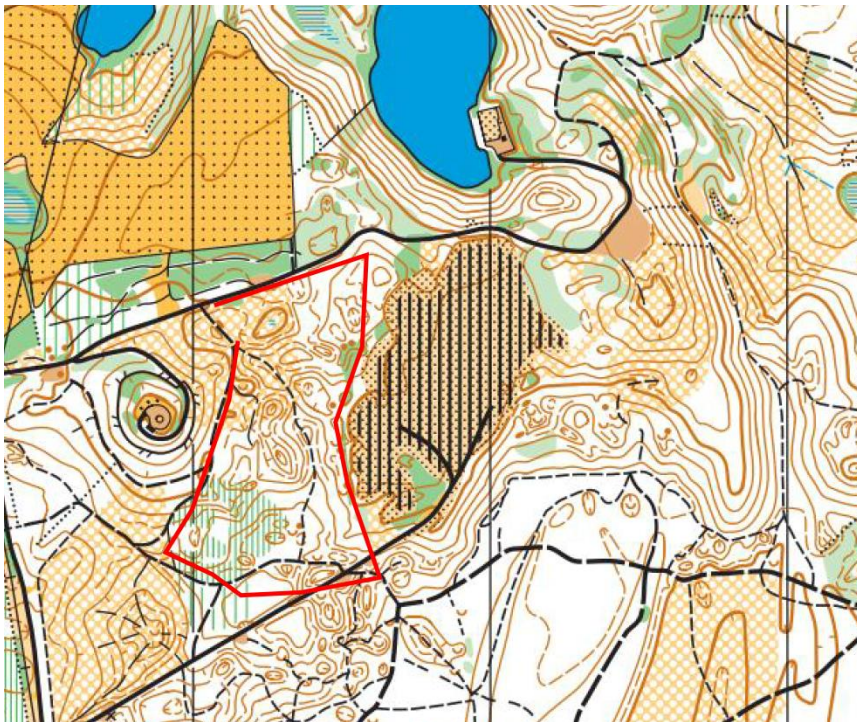
Kihlemoen er svært mye brukt til friluftsliv og o-idrett. Dagens grustak i sør, pukkverket i vest og utbyggingen på Nedre Kihlemoen i øst har i økende grad fragmentert området. Kihlemoen ligger i nokså kort luftlinjeavstand fra både Hønefoss, nærliggende boligområder i Heradsbygda, Begnamoen og Hen. Dette, sammen med den sterke befolkningsveksten som forventes, vil det utvilsomt være et stort behov for at mest mulig av Kihlemoen opprettholdes som område for friluftsliv og idrett for dagens og framtidens generasjoner.

Kihlemoen er også angitt som et viktig friluftsområde i kommunens egen karlegging og burde, som o-laget har omtalt tidligere – vært gitt verdien svært viktig friluftsområde.

Ringerike o-lag vil ikke motsette seg at eksisterende Støen grusuttak utnyttes en periode framover.. Vi er imidlertid negativ til at grusuttaket ødelegger åspartiet mot vest der det befinner seg dødsterreng med groper og kollepartier og der det går flere mye brukte stier, deriblant en merket 5 km runde som går midt i området merket rødt nedenfor. O-laget bruker dette området både til løp og trening og dødsterrenget på nordre del av moen har svært stor verdi både for friluftsliv og orientering.

Planforslag

Området angitt med rød strek er svært mye brukt til idrett og friluftsliv, jfr. tekst.

O-laget har tidligere gitt innspill til KDP masseforvaltningsplan for Ringerike kommune. Der frarådet vi på det sterkeste å utvide uttaksområdet nordover ut over allerede vedtatt uttaksgrense på Kihlemoen. Dette vil være i stor motstrid mot både friluftsliv, idrett og også drikkevannsressursen Kihlemoen. Bli området ytterligere redusert, mister det svært mye av verdien som friluftslivsområde og for orientering. Vi mener at også folkehelseverdien her er undervurdert.

I planbeskrivelsen pkt. 5.6 står rekreasjon omtalt: *Det er gjennomført en vurdering av konsekvenser for ulike deler av planområdet og omkringliggende områder. Det eksisterende grustaket er vurdert å være av liten verdi for friluftslivet. De lavereliggende områdene i umiddelbar tilknytning til grustaket er vurdert å ha noe verdi, mens de store sammenhengende områdene på Kihlemoen er vurdert å ha stor verdi.*

Denne beskrivelsen mener vi ikke er riktig. Den vestre delen av planområdet har tvert imot svært stor verdi for friluftsliv og idrett. I tillegg til arealtap vil det være støy fra driften av grustaket. All den tid grustaket ligger i et viktig friluftsområde, mener vi det er viktig at driften av grustaket begrenses i tid.

Vi kan ikke se at planen sier særlig om restaurering av området etter at virksomheten opphører og krav til avslutning av grustaket for hvordan inngrepene skal minimaliseres og natur gjenskapes. Ei heller hvor lang tid en forventet driftstid vil være.

Vi mener at midler må settes av i et fond slik at en er sikret at grustaket restaureres og går tilbake til LNF-formål der forholdene for friluftsliv og idrett hensyntas i planbestemmene.

Det er også viktig å vise hvordan friluftsliv og idrett kan ivaretas i anleggsfasen da nærområdet til grustaket fortsatt vil bli mye brukt.

I konsekvensutredningen er friluftsliv brukbart beskrevet, men det kommer ikke fram at området brukes av mange til både konkurranseorientering og treninger for hundrevis av personer hvert år. Det kommer også lite fram at denne delen er en viktig del av Kihlemoen som sådann og utgjør en sammenhengende grønnstruktur under sterkt press. Dødisterrang er også en sårbar naturtype det blir stadig mindre av på Ringerike og vi kan heller ikke se at hensynet til denne spesielle naturtypen får særlig plass i konsekvensutredningen.

Konklusjon:

Ringerike o-lag vil ikke motsette seg at det tas ut noe masser i eksisterende grustak. Vi mener imidlertid at det ikke må tillates grusuttak ut over den nåværende avgrensning. Det foreslåtte området for grusuttak vest for nåværende uttak, med særegne dødisgroper og et nettverk av stier, er alt for verdifullt for folkehelse, friluftsliv og idrett til å at det bør ødelegges ved massivt grusuttak. Vi vil også påpeke at andre høringsinstanser er svært bekymra for konsekvensene for vannforsyningen fra området.

Uavhengig av endelig avgrensning av grusuttaket mener vi det må settes en frist for avslutning av grusuttaket, at en er forsiktig med inngrep i raskanten mot sør, at det beskrives tydelig hvordan denne restaureres og avsluttes og at det i planbestemmelsene sikres at området går tilbake til LNF-formål når driftsfasen for grustaket er over.

For styret i Ringerike o-lag

Kristian Kihle
leder

Statens vegvesen

RINGERIKE KOMMUNE
Postboks 123 Sentrum

3502 HØNEFOSS

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Arne Tovslid / 32214332

Vår referanse:
22/134376-5

Deres referanse:
22/895 - 21

Vår dato:
22.08.2023

490 Detaljregulering for Støen grustak – høring og offentlig ettersyn

Vi har mottatt for uttale ovennevnte forslag til reguleringsplan.

Området har atkomst via fylkesveg fv. 2872 til kryss med E16.

Saksopplysninger:

Reguleringsplanen legger opp til å gjenoppta uttak av resterende grusmasser, ca. 350 000 m³, grus fra et eksisterende grustak. Når grusen er tatt ut skal området revegeteres og istandsettes, og etterbruken skal være LNF-formål.

Reguleringsbestemmelsene tillater uttak av inntil 50 000 m³ pr. år, noe som tilsvarer drift i 7 år. Det skal benyttes stedegne masser til revegeteringen.

Området er delvis klausulert i forbindelse med Ringerike vannverk.

Vår vurdering:

Trafikken til/fra grustaket vil belaste et lite tilfredsstillende kryss med E16, der vi har satt som krav at det før videre utvikling av næringsområder på Kilemoen må etableres et mer trafiksikkert kryss (planskilt løsning). Vi har imidlertid uttalt at vi ikke vil motsette oss den aktuelle virksomheten i Støen grustak dersom trafikken begrenses til det som var tilfellet ved tidligere drift. Vi forutsetter at området ikke tilføres masser, men at det er interne masser som benyttes til revegeteringen.

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Dr. Hansteins gate 13
3044 Drammen

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturamottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

Konklusjon:

Statens vegvesen viser til ovennevnte forhold, men har ikke innsigelser mot planforslaget.

Statens vegvesen Transport og samfunn

Med hilsen

Anders Olav Thune Hagerup

Seksjonsleder

Arne Tovslid

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN, Postboks 325, 1502 MOSS

VIKEN FYLKESKOMMUNE, Postboks 220, 1702 SARPSBORG

RINGERIKE KOMMUNE
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Brede Kihle, 32266865

Ringerike - Uttalelse til forslag til detaljregulering for Støen grustak ved Kilemoen

Vi viser til brev av 20. juni 2023.

Bakgrunn

Planområdet omfatter et areal på ca. 64 daa hvorav 44 daa er regulert til masseuttak fra tidligere. Støen grustak har vært etablert i området siden 60-tallet og det er anslått at det kan tas ut 350 000 m³ med grus slik planen er utformet. Planen legger også til rette for tilbakeføring og istandsetting av gammelt og nytt uttaksområde.

Siden område ligger tett på Ringerike vannverk og drikkevannskilden her, er dette et hensyn som er særlig vektlagt i planarbeidet. Videre er det tatt høyde for at den sørvendte delen av det gamle grustaket kan være viktig for naturmangfold. Det er derfor innarbeidet bestemmelser som skal sikre dette området.

Vi ga innspill til planarbeidet i vårt brev av 9. august 2023. Vi viste spesielt til viktigheten av at området ble kartlagt for viktig naturmangfold og at området med lågurtfuruskog ble sikret i planarbeidet. Videre viste vi til nasjonale føringer knyttet til ivaretagelse av landskap, friluftsliv og vannmiljø og ba om at dette ble fulgt opp i planarbeidet.

Statsforvalterens rolle

Vi skal bidra til at planer ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser innen landbruk, klima og miljøvern, folkehelse, barn og unges interesser, samfunnssikkerhet og gravplasser. Statsforvalteren skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innen våre ansvarsområder blir fulgt opp i kommunale planer. Kommunen er planmyndighet og har ansvaret for at plan- og bygningslovens formelle krav til innhold og planprosess oppfylles i planarbeidet.

Vurdering

Etter en gjennomgang av planforslaget, er det først og fremst planens konsekvenser for naturmangfoldet i området som vi har merknader til.

Det er i planen foreslått at lokaliteten med lågurtfuruskog blir fjernet til fordel for uttak av grusmasser. I konsekvensutredningen er dette vurdert til å medføre betydelig miljøskade. Som vi ga innspill om ved varsel om oppstart, mener vi det er viktig at områder med viktig naturmangfold blir bevart og sikret. Selve lokaliteten er av liten størrelse, ca. 1,2 daa, og kvalitet en vurdert som lav og tilstanden dårlig. Ut fra dette fremmer vi ikke innsigelse til planforslaget, men vi vil **sterkt anbefale** at dette naturområde blir bevart i planen. Området har liten utstrekning og med hensyn til grusforekomsten vil vi tro dette vil ha liten konsekvens for det totale uttaksvolumet. På Kilemoen er det store uttaksområder for grus, så i en større sammenheng vil dette naturtypeområdet ha liten betydning for næringsinteressene i området.

Vi vil også vise til naturavtalen som Norge undertegnet i desember 2022 og som skal bidra til å løse naturkrisen. Avtalen skal gi oss mer natur. For å få til dette må nedbyggingen av viktige naturområder stanses. I lys av dette mener vi det blir feil å bygge ned lokaliteten med lågurtfuruskog. Området bør derfor tas ut av planen eller reguleres som en del av grønnstrukturen med bestemmelser som sikrer lokaliteten fra tiltak.

Når det gjelder den sørvendte sandskrånningen i den gamle delen av uttaket, er vi positive til at dette området skal bevares med tanke på sandlevende organismer som kan leve her. Det går frem av saken at området skal kartlegges av en ekspert på insekter (entomolog) i løpet av sommeren 2023, men vi kan ikke se at det foreligger noen rapport fra denne kartlegging som følger saken. Likevel mener vi det er bra at planen tar høyde for at det kan være viktig naturmangfold i denne skrånningen og at det er foreslått bestemmelser som skal ivareta dette ved istandsetting av området. Ved Kilemoen er det også observert sandsvaler. I tillegg til potensielt viktige insekterarter i området, kan derfor denne skrånningen være viktig som reirplass for sandsvaler.

Ellers viser vi til [Statsforvalterens forventninger til kommunal arealplanlegging for 2023](#) og til [overordnede føringer for kommunal planlegging innenfor Statsforvalterens ansvarsområde](#). Vi anbefaler nettsidene www.planlegging.no og [Miljøstatus](#).

Vi ber om å få tilsendt vedtaket i saken og eventuelt godkjent reguleringsplan.

Med hilsen

Carl Henrik Jensen
fagleder
Klima- og miljøvernavdelingen

Brede Kihle
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Viken fylkeskommune	Postboks 220	1702	SARPSBORG
Norges vassdrags- og energidirektorat	PB 5091 Majorstuen	0301	OSLO
Statens Vegvesen	Postboks 1010 Nordre Ål	2605	LILLEHAMMER

